Przedpłata wraz z przesełką pocztową wynosi 5 zł. a. w. rocznie.

ZWIĄZEK.

REDAKCYA i Administracya we Lwowie przy placu Maryackim l. 9.

Pismo dwutygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wychodzi 8. i 22. każdego miesiąca w objętości arkusza.

Nr. 6. Dnia 22. Marca 1888. XV. rocznik.

Nowela egzekucyjna

z dnia 10. czerwca 1887. nr. 74. Dz. u. p.

(Ciąg dalszy).

II.

Postępowanie egzekucyjne co do nieruchomości doznało wprawdzie, jak wspomnieliśmy, zmiany korzystnéj dla wierzyciela, przez dozwolenie rozpisywania licytacyi w dwóch tylko terminach. Dotychczas, jeżeli na pierwszym i drugim terminie licytacyjnym nie sprzedano realności przynajmniéj za cenę szacunkową, wymagała procedura sądowa ułożenia tak zwanych warunków ułatwiających licytacyę. W tym celu wierzyciel prowadzący egzekucyę, musiał prosić o wyznaczenie terminu, na który wzywano właściciela realności i wszystkich wierzycieli; — na tym terminie proponował wierzyciel prowadzący egzekucyę warunki ułatwiające, a ułatwienia te zwykle ograniczały się na tém, że obniżano wadyum licytacyjne i zamieszczano postanowienie, że realność może być nabytą nawet poniżéj ceny szacunkowéj, za jakąkolwiek cenę.

Sąd przychylał się zwykle do propozycyi popartéj przez większość wierzycieli hipotecznych, lecz nieraz także zmieniał proponowane warunki.

Ponieważ ceny szacunkowe realności są zwykle dość wysokie, tudzież z powodu, że realność będąca przedmiotem egzekucyi zawsze traci na wartości i dla licytacyjnego nabywcy nie przedstawia już téj wartości, jaką skonstatowano przy oszacowaniu, niemniéj téż ze względu, że od licytacyi do oddania nabytéj realności w ręce nowego właściciela, wiele jeszcze upływa czasu, przeto w najczęstszych wypadkach sprzedaż licytacyjna za cenę szacunkową nie mogła przyjść do skutku, tak, iż pierwsze dwa termina licytacyjne mijały bez rezultatu.

Dopiero po prawomocném postanowieniu warunków ułatwiających rozpisywał sąd trzeci termin licytacyjny, i na tym terminie realność zostawała sprzedaną poniżéj ceny szacunkowéj

Uchylenie zatém tego trzeciego terminu jest znakomitem uproszczeniem procedury egzekucyjnéj, lecz natomiast wprowadza nowa ustawa opisanie zastawnicze inwentarza gospodarczego, i w ogóle całéj przynależności realności, polecając sądom, aby przed rozpisaniem licytacyi z urzędu ten inwentarz opisywały.

To postanowienie ustawy uważamy jako zupełnie chybione; jeżeli bowiem zmierza do utrzymania realności w odpowiedniem zagospodarowaniu, to celu tego nie osiągnie, gdyż żadna siła ludzka nie zdoła temu zapobiedz, aby gospodarstwo, będące przedmiotem egzekucyi, nie podupadło.

Nie ma téż skutecznego środka na to, aby właścicielowi realności przeszkodzić w usunięciu przedmiotów, które od substancyi majątkowej odłączyć się dadzą. Tylko bardzo ścisła, a sumienna sekwestracya mogłaby temu zapobiedz, lecz pomijając trudność pozyskania odpowiednich osób na urząd sekwestratora, który jest wielce przykry i z wielką połączony odpowiedzialnością, a małem wynagrodzeniem — jest przeprowadzenie odpowiedniéj sekwestracyi, z powodu znacznych kosztów, przy majętnościach ziemskich średniéj objętości bardzo utrudnione, zaś przy drobnych, włościańskich posiadłościach, zwykle niemożliwe.

Jakkolwiek zatém przedmioty, stanowiące przynależność nieruchomej posiadłości, będą opisane egzekucyjnie, to pomimo tego właściciel realności, prześladowany egzekucyami, będzie inwentarz wyprzedawał, a licytacyjny nabywca nie ma żadnej gwarancyi, że przy oddaniu mu w posiadanie nabytej realności otrzyma także nienaruszoną przynależność, zgodnie z opisem sądownie dokonanym.

Utrudnienie zaś przy wdrożeniu licytacyi jest bardzo wielkie, skoro przed rozpisaniem licytacyi inwentarz opisany i oszacowany być musi. Skoro bowiem komisya sądowa do opisania i oszacowania inwentarza delegowana, przystąpi do téj czynności, okaże się, że wierzyciele hipoteczni żądać będą, aby jak najwięcej przedmiotów uznać za części składowe inwentarza, właściciel zaś realności, pouczony o skutkach prawnych wciągnięcia do inwentarza przedmiotów w realności się znajdujących, będzie się oczywiście sprzeciwiał wnioskom wierzycieli, i żądać będzie, aby jak najwięcéj pozostało przedmiotów, inwentarzem nie objętych.

Sędzia sprzeczne wnioski stron ma rozstrzygać, a gdy orzeczenie — co ma być uważane jako inwentarz, zależy od zbadania, które przedmioty do prowadzenia porządnego gospodarstwa są potrzebne, przeto nie inaczéj, jak na podstawie opinii rzeczoznawców sąd będzie orzekać. Od orzeczenia tego interesowani mogą wnosić rekurs.

Nadto zważyć trzeba, że już sama różnorodność przedmiotów, należących do inwentarza gospodarczego posiadłości nieruchoméj, spowodować musi, zwłaszcza przy większém gospodarstwie, dłuższą czynność komisyi sądowéj. Opisanie budynków i drzewostanu może często przedstawić wielkie trudności. Łatwo pojąć, jak wielkie mogą stąd wyniknąć koszta, szczególnie jeżeli operat będzie sporządzony przy udziale rzeczoznawców gospodarczych i technicznych, co przy majątkach, posiadających zakłady przemysłowe, jak gorzelnie, młyny itp. jest konieczne.

Zanim więc licytacya będzie rozpisaną, odbędzie się rozwlekła pertraktacya celem zbadania, co należy do inwentarza. Jeżeli się strony czynnością komisyjną i orzeczeniem sądowem nie zadowolnią, będą jeszcze przed rozpisaniem licytacyi wnoszone rekursa do drugiej i trzeciéj instancyi.

W ten sposób egzekucya immobilarna została więcéj utrudnioną, aniżeli zyskała przez uchylenie trzeciego terminu licytacyjnego.

Instytucye, udzielające kredytu hipotecznego, są zaniepokojone i muszą daleko energiczniéj wdrażać kroki egzekucyjne, skoro tylko dłużnik popadnie w zaległość, gdyż nie mogą wiedzieć, kiedy będzie rozpisaną licytacya, zależna od owego opisania inwentarza.

Nie dopomógł zatém autor noweli egzekucyjnéj właścicielom nieruchomości, gdyż naraził ich na surowsze jeszcze postępowanie ze strony wierzycieli hipotecznych.

Dla kredytu zaś hipotecznego muszą te niepraktyczne przepisy ustawy wielką przynieść szkodę, gdyż jeżeli i dotychczas mogły się zdarzać wypadki, że postępowanie licytacyjne trwało lat dziesięć bez ostatecznego rezultatu, to przy wprowadzeniu nowych utrudnień do postępowania egzekucyjnego należy się obawiać, że jeszcze dłużéj takie egzekucye w drodze licytacyi trwać będą.

Nasze Towarzystwa powinny zatém wziąść pod rozwagę, że położenie wierzycieli hipotecznych, przez wydanie noweli z 10. czerwca 1887. znacznie się pogorszyło. Jeżeli i dotychczas kredyt hipoteczny nie był właściwym dla naszych stowarzyszeń, rozporządzających funduszami, ulokowanemi na krótkie termina, to obecnie tém mniéj powinny się Towarzystwa zaliczkowe angażować w interesa hipoteczne, a ograniczać się powinny na udzielanie takiego kredytu, którego zrealizowanie zawsze możliwem jest bez egzekucyi immobilarnéj.

Po tych uwagach, które wyjaśniają wielką doniosłość zmiany wprowadzonéj §. 8. ustawy w postępowaniu egzekucyjném co do nieruchomości, przytaczamy dalsze paragrafy ustawy:

§. 9.

Koszta oszacowania i licytacyi nie mają przy rozdziale licytacyjnéj ceny kupna realności w drodze egzekucyi sprzedanéj — pierwszeństwo przed wszystkimi wierzycielami hipotecznymi, lecz mają być zaspokojone według pierwszeństwa wierzytelności, dla któréj licytacya nastąpiła.

§. 10.

Jeżeli przy dokonanéj przymusowéj sprzedaży nieruchomości cena przez nabywcę ofiarowana nie dosięga dwóch trzecich części wartości szacunkowéj, lub też, gdy takiéj ceny nie ma, — dwóch trzecich części ceny wywołania, — można unieważnić dokonaną licytacyę przez wyższą ofertę (Uiberbot) zmierzającą do ponownéj licytacyi. Taką wyższą ofertę tylko wtedy uwzględnić należy, jeżeli co do osoby oferenta nie zachodzi żadna przeszkoda, któraby go wykluczała od licytowania, tudzież jeżeli oferent oświadczy gotowość zapłacenia ceny kupna, która przynajmniej o $^1/_4$ część licytacyjną cenę przewyższa, tudzież dopełnienia warunków licytacyjnych i opłacenia kosztów nowéj licytacyi, oraz jeżeli piątą część ofiarowanéj sumy zabezpieczy deponując w sądzie lub u notaryusza pieniądze, albo papiery wartościowe.

§. 11.

Wyższą ofertę należy wnieść pisemnie do sądu przeprowadzającego licytacyę, w przeciągu nieprzekraczalnego terminu 14 dni od dnia zakończonéj licytacyi, a w podaniu należy wykazać złożenie sumy, którą według §. 10. zabezpieczyć należy.

§. 12.

Pomiędzy kilku podającymi wyższe oferty będzie dopuszczony ten, który najwięcéj ofiarował; — jeżeli wyższe oferty są między sobą równe, rozstrzyga pierwszeństwo.

Wyższéj oferty cofnąć nie można.

§. 13.

Po upływie 14-dniowego terminu, do wnoszenia wyższych ofert wyznaczonego, sąd orzeka o ich przyjęciu uchwałą. Przeciw téj uchwale przysługa prawo rekursu poprzedniemu nabywcy licytacyjnemu i wszystkim, którzy wnieśli wyższe oferty; przeciw uchwale, odrzucającéj wyższą ofertę, może rekurować także egzekut.

§. 14.

Skoro przyjęcie wyższej oferty stanie się prawomocnem, poprzednia sprzedaż licytacyjna staje się nieważną. Pieniądze i papiery wartościowe, złożone przez licytacyjnego nabywcę i przez tych, których wyższe oferty nie zostały przyjęte, należy zwrócić.

§. 15.

Po prawomocnem przyjęciu wyższéj oferty sąd zarządzi nowy termin licytacyjny, o czém zawiadomi wnoszących wyższe oferty, poprzedniego nabywcę licytacyjnego i wszystkich, których według obowiązujących przepisów o licytacyi zawiadomić należy. Jeżeli przeciw poprzedniéj licytacyi wniesiono rekurs, należy się wstrzymać z rozpisaniem tego terminu, aż do prawomocnego załatwienia rzeczonego rekursu.

Przeciw rozpisaniu ponownego terminu licytacyjnego rekurs nie ma miejsca.

W edykcie licytacyjnym należy podać cenę ofiarowaną przez wnoszącego wyższą ofertę, i zauważyć, że przy licytacyi przyjętą będzie tylko cena tę kwotę przewyższająca.

Jeżeli przy ponownym terminie licytacyjnym nie będzie osiągniętą cena tę kwotę przewyższająca, przyznaną zostanie realność za ofiarowaną cenę temu, który wniósł wyższą ofertę, przez sąd przyjętą, a to nawet w takim razie, gdyby na licytacyi nie stanął.

Dalsza oferta przeciw temu przyznaniu nie jest dopuszczalna.

§. 16.

Warunki licytacyjne, postanowione dla pierwszéj licytacyi, pozostają i dla ponownéj licytacyi, o ile nie zostały zmienione wskutek rekursu wniesionego przeciw dokonanéj licytacyi.

Prawa i obowiązki, wynikające z przyjęcia wyższej oferty gasną, jeżeli warunki licytacyjne uległy zmianie, wskutek prawomocnego załatwienia rekursu, wniesionego przeciw licytacyi dokonanéj przed wniesieniem wyższej oferty.

Z wyjątkiem tego wypadku, wnoszący wyższą ofertę, choćby nie został licytacyjnym nabywcą, pozostaje zobowiązany swoją ofertą, aż do prawomocności ponownej licytacyjnéj sprzedaży egzekwowanéj realności, jeżeli tylko egzekucya na tę realność wcześniéj uchyloną nie będzie.

Uwaga. Paragrafy 10. do 16. ustawy wprowadzają w procedurę austryacką nową instytucyę, t. j. wyższe oferty, czyli podkup, a to na wzór podobnych postanowień w procedurze francuskiéj. Zdaniem komisyi prawniczéj Izby deputowanych, postanowienia takie okazały się praktycznemi we Francyi; komisya zaś prawnicza Izby panów wyraziła powątpiewanie, czyli instytucya ta w Austryi okaże się odpowiednią. Przyznać jednak należy, że ostrożności pod któremi przyjęcie oferty wyższéj nastąpić może, powinny być dostatecznym hamulcem dla tych osób, któreby chciały wnosić tylko pozorne oferty, celem odwleczenia ostatecznego rezultatu licytacyi. Skoro bowiem oferta musi być poparta złożeniem wadyum, wynoszącego $1/4$ część ofiarowanéj sumy, a oferujący pozostaje związany ofertą tak dalece, iż gdyby przy ponownéj licytacyi nikt więcéj ofiarujący nie stanął, ów oferent, który złożył wadyum, staje się właścicielem i dopełnić musi wszelkie warunki licytacyjne, to trudno przypuszczać, aby podobne wyższe oferty miały posłużyć do takich czynności, któreby w porozumieniu z dłużnikiem zmierzały tylko do przewleczenia egzekucyi.

Ponieważ według §. 10. ustawy nie może wnosić wyższéj oferty ten, kto nie może brać udziału w licytacyi, a według §. 463. ustawy cywilnéj dłużnik nie może uczestniczyć w licytacyi realności hipotecznym długiem obciążonéj, przeto właściciel egzekwowanéj realności nie ma prawa wnoszenia wyższéj oferty, po dokonanéj licytacyi.

Termin 14-dniowy do wniesienia wyższych ofert liczy się od dnia zakończonéj licytacyi, zatém od tego dnia, w którym protokół licytacyjny zamknięto, nie zaś od dnia przyjęcia tego protokołu do wiadomości sądowéj.

Jeżeli zatém w przeciągu 14sto dni wniesioną zostanie wyższa oferta, sąd wstrzyma się z przyjęciem do wiadomości aktu licytacyjnego i po prawomocnem przyjęciu téj oferty rozpisze licytacyę ponowną. Jeżeli zaś oferta wyższa nie została wniesioną — dalsze postępowanie pójdzie zwykłym torem. (C. d. n.).

Lustracye Towarzystw.

Towarzystwo zaliczkowe w Ustrzykach dolnych.

Lustracya tego Towarzystwa odbyła się na żądanie Dyrekcyi, któréj członek i kasyer Towarzystwa p. Juliusz Riedl, przenosząc się na stałe mieszkanie do Lwowa i ustępując ze zarządu, równocześnie przy interwencyi delegata Związku urzędowanie swe miał złożyć i otrzymać absolutoryum. Towarzystwo zaliczkowe w Ustrzykach dolnych, które już znajdywało się na drodze zupełnie prawidłowego rozwoju, od dwóch lat zaczęło się cofać,

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych

Tow. zaliczkowe w	Stan biernny																			
	Stan udziałów i [illegible]		Wkładki oszczędności								Pożyczki zaciągnięte								Saldo rachunku Banku krajowego	
			[illegible] początku miesiąca		Włożono w ciągu miesiąca		Wyjęto w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca		Stan na początku miesiąca		Zaciągnięte w ciągu miesiąca		Spłacone w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca			
	zł.	ct.	zł.	ct	zł.	ct	zł.	ct	zł	ct	zł.	ct	zł.	ct	zł.	ct	zł.	ct	zł.	ct.
Białej St. poż. i osz. Wz. p.	20568	56	57181	22	165	.	600	34	56745	88	21247		2831	.	4087		19991			
Hołszowcach K. z	5565	68	7536	67	410	.	741	09	7205	58	3900		400	.	500		3800	.		
Cieszanowie	26155	59	50483	09	346	80	2149	25	48681	44	14900		3580	.	4000		14480		474	62
Dąbrowej	92966	31	.	.	.	.	.	.	.	.	177468	07	13099	24	14037	60	176529	65	997	32
Dobromilu	21729	34	30222	37	804	48	628	85	30398					.					1236	77
Glinianach	77244	72	95932	98	5026	81	3965	69	96994	10	41907	72	10180	.	12628	17	39459	55	1097	68
Głogowie Pow. Tow. zal.	10424	13	32910	96	104	91	467	03	32548	84	2200		400	.			2600		.	
Gorlicach	69472		164379	27	3865	69	6767	26	161479	70	85159	28	39492	54	36935	94	87715	88	.	
Grybowie	9802	80	31594	17	765		1478	52	30880	65	12000			.			12000		.	
Jaśle	29474	49	97823	93	3272	50	914	36	100182	07	2490		300	.	1050		1740		999	84
Jaworowie	24528	77	67536	46	2313	53	6285	61	63564	38	9300		4300	.	4900		8700		1108	31
Kańczudze K. z.	4388	17	3027	86					3027	86	5950			.	50		5900		.	.
Kolbuszowej	12621	26	18400	64	884	39	1687	57	12597	46	14520		3450	.	4700		13270		.	.
Komarnie	21672	37	48929	92	1279	08	2299	82	47909	18	3870		1520	.	1600		3790		.	.
Kozowej K. z.	1585	10	825	14			400		425	14	4305	60	1000	.	200		5105	60	.	.
Krakowie	73018	83	96719	37	3022	85	5907	77	93834	45	66210		27627	.	25977		67860		.	.
Krakowcu St. zal.	4105	36	1252	60					1252	60	9111	14		.			9111	14	.	.
Krynicy St. poż. i oszcz.	11231	75	28300	10	418		1235	25	27482	85	2500			.			2500		.	.
Lubaczowie T. k. n.	36289	49	18425	18	186	21	904	90	17706	49	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Lwowie Pow. tow. z.	7198	61	14641	43	158	87	72	87	14727	43	33105	47		.			33105	47	.	.
„ T. z. urz. p.	44202	10	25346	08	513	84	3656	87	22203	05	20600		2700	.	2000		21300		.	.
„ T. wz. kred.	25340	52	20162	37	692	32	1340	97	19514	22	15806		5119	50	5567		15358	50	.	.
Makowie St. poż.	43934	17	83225	76	3404	70	1169	57	85460	89	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Mikołajowie K. z.	2681	67	271	21	14	50			285	71	7345		2070	.	2320		7695		.	.
Nadwornej K. z.	14686	98	15898	93	1265		1332	33	15831	60	8726	66		.	1414		7312	66	.	.
Nowym Sączu K. z.	57964	23	125692	94	5329	60	3642	96	127379	58	11000		3000		3000		11000		347	73
Oświęcimie T. oszcz. i poż.	28280	85	79737	04	4058	66	1674	34	82721	36	6000			.	3000		3000		.	
Pilźnie St. oszcz. i poż.	5619	63	9917	50	440	29	569	79	9788				2000	.			2000		.	
Podhajcach	12993	55	23480		435		10	90	23905	10	9250			.	500		8700		1075	02
Podgórzu St. poż. i oszcz.	43073	26	103081	94	4238	32	8051	59	99268	67	3163		6091	.	2150		7104		.	
Przemyślanach	22861	59	20894	07	209	04	194	25	20908	86	20124	82	3806	.	4288		19642	82	1000	
Przemyślu St. b.	26154	89	61934	36	6398	81	12044	44	56288	83			3838	97			3838	97	.	
Radziechowie	46004	29	110045	42	3114	89	8869	10	104291	21			10000				10000		2153	15
Rozdole	8088	12	6094	58					6094	58	12047	19	85	54	200		11932	73	.	
Sędziszowie T. wz. kr.	16138	03	27473	43	3328	09	2106	50	28695	02	11619	66	4214	94	4683	42	11151	18	.	
Sieniawie	12952	23	28427	14			2057	93	26369	21	1000		2000				3000		.	
Stryju	29453	79	46244	29	695	91	1237	23	45702	97	1500						1500		.	27
Tarnowie	44854	18	71475	31	6395	84	5686	49	72184	66	32638		15320	20	12728		35230	20	758	25
Tyśmienicy K. z.	10673	79	13906	51	140		281	19	13765	32	5539	04	.		300		5239	04	.	
Ustrzykach doln.	4246	30	2547	88					2547	88	4991	72	.		150		4841	72	.	
Zakopanem	2596	37	2781	54	25		151		2655	54	1500		.				1500		.	
Zaleszczykach	4278	17	3409	74	63	74			3473	[illegible]	3000		.				3000		1391	48
Zbarażu	21779	10	25212	86	3537	50	3047	05	25703	31	21221	13	.		1900		19321	13	1230	77
Złoczowie	48569	18	127469	12	2709	51	2895	12	127283	51	5000		.		2000		3000			
Żółkwi	25042	55	18299	31	2225		1496	58	19127	73	64575		4540	.	4750		64345		1122	40

za miesiąc Luty 1888.

Saldo odsetek		Reszta pozycyi stanu biernego		Stan czynny: Pożyczki udzielone: Stan na początku miesiąca		Splacono w ciągu miesiąca		Udzielono w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca		Koszta założ. ruchomości i adm.		Reszta pozycyi stanu czynnego		Gotówka	
z końcem miesiąca												z końcem miesiąca					
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct	zł.	ct	zł	ct.	zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct
1384	34	807	27	94673	62	16037	.	14697	06	93333	68	1817	19	3931	32	414	86
175	51	.	.	15092	81	1935	47	1740	.	14897	34	36	91	.	.	366	4[illegible]
772	62	1819	46	82960	94	1507	01	609	43	82063	36	694	39	6369	26	3256	72
3829	94	5901	62	260683	02	10261	41	8582	70	259004	31	423	92	19100	37	1726	24
689	21	1672	47	52214	86	2745	96	3200	.	52668	90	148	23	140	94	2767	72
4212	45	17476	62	218090	97	33920	78	30305	75	214475	94	1567	67	19560	37	881	14
1089	05	30	07	44999	40	3714	15	3552	.	44837	25	135	.	94	38	1625	46
5881	83	9840	39	293642	99	91247	64	92617	43	295012	78	1007	92	35749	42	2619	68
655	84	.	.	51600	13	959	32	530	.	51170	81	151	86	1722	14	294	48
3175	49	3065	56	134577	.	10276	.	11775	.	136076	.	322	46	127	21	2111	72
3900	74	11	91	98391	40	19047	50	17755	.	97093	90	2264	05	105	07	2348	09
473	97	210	98	10324	60	178	75	60	.	10205	85	215	19	3556	27	23	67
28	75	689	51	38383	15	2741	53	1780	.	37421	62	175	62	1421	72	182	01
.		.	.	67826	68	4055	14	4193	16	67964	70	3163	19	10435	13	341	94
136	63	228	94	5718	56	335	64	610	.	5992	92	223	62	1000	.	262	87
4075	69	7003	.	236116	58	64828	26	60570	.	231858	32	2267	86	3836	02	7829	77
.	.	.	.	12162	69	833	35	175	.	11504	34	303	05	1754	68	913	20
951	81	1119	01	42179	53	392	.	.	.	41787	53	392	19	899	35	206	35
.	.	3611	06	55023	56	2143	10	1258	.	54138	46	494	89	2810	66	163	03
.	.	.	.	51826	90	1283	30	1130	.	51673	60	241	92	2482	98	633	01
2989	86	205	22	90230	82	7424	36	5624	.	88430	46	776	94	1263	28	429	55
760	83	806	47	55826	98	11514	34	13233	70	54107	62	748	04	6339	54	585	34
5200	03	4157	89	118440	19	6446	19	14293	.	126287	.	1143	25	8920	36	2402	37
71	79	174	30	9938	33	1296	09	1610	.	10252	24	152	03	90	63	413	57
4396	01	2535	78	35152	16	5686	42	7601	50	37067	24	1511	21	4331	31	1752	27
1395	86	4513	92	193626	21	4831	.	1922	.	190717	21	1040	63	769	81	10073	67
2482	20	1809	94	110690	.	1022	.	1940	.	111608	.	368	16	4595	82	1722	37
298	87	313	24	14868	.	1822	.	3857	.	16903	.	228	25	589	12	299	37
1257	24	1510	82	44356	49	3291	02	5085	.	46150	47	840	55	698	15	1752	56
3360	48	.	.	147027	30	14278	.	12462	.	145211	30	3389	74	44	09	4167	28
334	55	2743	.	63400	38	6374	05	7168	40	64194	73	903	35	2305	19	87	55
2080	09	2797	44	78882	88	25949	18	27260	35	80194	05	520	23	2542	50	7903	44
1902	95	8081	42	165810	39	12887	54	14077	83	167000	68	599	79	2646	32	2185	73
.	.	218	57	20416	13	228	79	200	.	20387	34	778	31	5166	13	2	22
463	83	2662	72	53905	78	15067	98	13562	72	52400	52	415	49	2717	75	3577	02
3391	15	798	38	42837	75	1512	54	.	.	41325	21	2554	05	896	37	1735	34
1403	79	3807	38	67040	30	4820	98	7930	70	70150	02	725	42	9253	82	1738	94
1384	44	1423	86	149629	40	34804	41	33851	80	148676	79	1162	18	3377	07	2619	80
391	01	969	96	25529	38	571	42	478	.	25435	96	171	01	5271	59	154	56
21	56	.	.	10309	67	269	84	.	.	10039	83	191	53	1275	74	150	36
168	07	93	11	6457	.	141	.	50	.	6366	.	223	29	406	21	17	59
225	49	330	70	8195	97	372	37	1460	.	9283	60	239	83	.	.	3175	99
2150	06	1742	41	68462	60	5965	53	4317	.	66814	07	487	66	3486	94	1138	41
5649	06	2183	30	173511	88	10663	18	7373	.	170221	70	4424	25	11256	32	782	78
388	75	1248	36	104587	58	4583	73	6995	.	106998	86	2821	74	1311	23	142	96

a przyczyną niepowodzeń były nieporozumienia zaszłe między inteligencyą miejscową, z powodu wyboru Dyrekcyi, wskutek czego wystąpili z Towarzystwa i Rady nadzorczéj członkowie stronnictwa nieprzychylnego nowo wybranej Dyrekcyi, wycofując swe udziały i fundusze w Towarzystwie lokowane, odmawiając zarazem instytucyi tej wszelkiego dalszego swego poparcia. Z powodu więc braku osobistości, mogących brać czynny współudział w zarządzie, całe urzędowanie spoczywało w ręku kasyera, który nadto oddając się swoim zawodowym zajęciom, nie był w stanie załatwiać prawidłowo bieżących czynności Towarzystwa, wskutek czego znaczne nagromadziły się zaległości, a w interesach ogółem nastąpiła stagnacya.

Towarzystwo zaliczkowe w Ustrzykach dolnych ma wszelkie szansy zajęcia niegdyś poważniejszego stanowiska, jest ono dotychczas pierwszą tego rodzaju instytucyą w rozległym powiecie liskim, w którym wzmagający się przemysł naftciarski, rozbudza ruch handlowy i przemysłowy. Należałoby w dobrze zrozumianym interesie dobra ogólnego wyrównać nieporozumienia osobiste, a zjednawszy dla Towarzystwa współudział zastępu inteligencyi miejscowéj i obywatelstwa wiejskiego, Towarzystwo to na dawne sprowadzić tory i umożliwić mu rozwój prawidłowy, odpowiedni stosunkom miejscowym.

Manipulacya biurowa z powodu, że tylko jeden członek Dyrekcyi stale urzędował, nie mogła być prawidłową.

Buchalterya zaś dokładnie była prowadzoną według wzoru ksiąg ze Związku wydawanych, jak niemniéj zestawienie wszystkich rachunków jest ściśle i dokładne, z uwzględnieniem informacyi udzielanych przy poprzednich lustracyach.

Ogólny kapitał obrotowy od dwóch lat zmniejszył się niemal o połowę.

Bilans surowy zestawiony w dniu lustracyi t. j. 21. stycznia 1888., przedstawia następujący majątek Towarzystwa.

Stan bierny:

Udziały	3.623 zł.	93	ct.
Fundusz rezerwowy	657 „	43	„
Wkładki oszczędności	2.547 „	88	„
Długi Towarzystwa	4.551 „	72	„
Zysk z r. 1887.	731 „	20	„
razem	12.112 zł.	16	ct.

Stan czynny:

Pożyczki	10.372 zł.	17	ct.
Koszta administracyi	81 „	14	„
Saldo odsetek	26 „	81	„
Odsetki zaległe	865 „	31	„
Koszta urządzenia	81 „	—	„
Zaliczki procesowe	28 „	30	„
Lokacya funduszu rezerwowego	657 „	43	„
razem	12.112 zł.	16	ct.

Członków liczy Towarzystwo 271.

Udziały spłacane bywają w wysokości 10% udzielanych pożyczek, najmniej zaś w kwotach po 10 zł., przy dodatkowych pożyczkach po 5 zł.

Wysokich udziałów członkowie ogółem nie posiadają; powyżej 50 zł. wpłacone są tylko dwa udziały. Dywidendę za rok 1887. wypłacono w wysokości 5%.

Fundusz rezerwowy tworzy się z wpisowego 1 zł., z 10% czystego zysku i z własnych odsetek, a wynosi obecnie 18·1% udziałów i 5·4% kapitału obrotowego. Kwota 375 zł. 08 ct. ulokowaną jest w 4½% obligacyach pożyczki krajowej, reszta zaś na własnéj książeczce oszczędności, względnie w obrocie kasowym.

Wkładki oszczędności w sumie 3.623 zł. 93 ct., składają się z 7 pozycyj z najwyższą kwotą 936 zł. 41 ct.

Lokacya instytucyi publicznéj jest tylko jedna, a mianowicie fundusz ubogich miasta Ustrzyk z kwotą 555 zł. 27 ct.; pozycya ta atoli jest już wypowiedzianą.

Odsetki od wkładek oszczędności wypłacane są w wysokości 6%; najdłuższy termin wypowiedzenia jest 60 dniowy.

Długi Towarzystwa w kwocie 4.551 zł. 72 ct. składają się z następujących pozycyi:

Tow. wzaj. ubezp. na weksel 5%	400 zł.	—	ct.
Bank krajowy na 3 skrypta 5%	3.550 „	—	„
Chwilowy lombard efektów 6%	170 „	—	„
Pożyczka prywatna (krótkotrwała)	431 „	72	„
razem	4.551 zł.	72	ct.

Spłata rat dłużnych odbywa się punktualnie.

Pożyczka z Banku krajowego składa się z trzech pozycyj na trzy skrypta, a że z każdéj pożyczki co kwartał przypada rata do zapłaty, co już w saméj manipulacyi sprawia pewne trudności, należałoby się postarać o skonwertowanie pożyczki na jeden skrypt dłużny.

Odsetki od pożyczek udzielanych członkom pobiera Towarzystwo w wysokości 9%, nadto 1% jednorazowo na koszta administracyi.

Prowizya zwłoki wynosi 3%.

Procenta pobierane bywają całorocznie z góry z uwzględnieniem jednakże amortyzacyi.

Odsetki zaległe wynosiły z końcem roku 1887. kwotę 865 zł. 31 ct., czyli 8·24 kapitału wypożyczonego. Są one bezwarunkowo za wysokie i pochodzą ze zbytniéj pobłażliwości w ściąganiu rat, a stosunek taki stać by się mógł w przyszłości dla Towarzystwa groźnym. Obecnie odsetki te uważać można za ściągalne, nie pochodzą one bowiem z czasu dawniejszego jak za 3 lata wstecz. Na każdy sposób należałoby je znacznie zredukować w jak najkrótszym czasie, przez energiczniejsze postępowanie przy ściąganiu długów.

Pożyczki w sumie 10.372 zł. 17 ct., składają się 226 pozycyi w kwotach od 12—275 zł., udzielanych

na skrypta dłużne do spłaty w tygodniowych, dwutygodniowych, miesięcznych lub kwartalnych ratach w ciągu jednego roku. Pożyczki ponad 180 zł. podlegają uchwale Rady nadzorczéj. Spłata pożyczek odbywa się zwolna i nieregularnie, gdyż w tym kierunku Dyrekcya małą rozwinęła czynność. Z tego powodu, jak niemniéj z powodu, że w ciągu roku 1887. Towarzystwo znaczne wypłaciło wypowiedziane udziały i wkładki oszczędności,— począwszy od lutego 1887. nie udzielano żadnych nowych pożyczek.

Zaległości wynosiły 6.187 zł. 48 ct. na stan pożyczek 10.499 zł. 10 ct., czyli 68%, kapitału obrotowego. Rzeczywisty stan zaległości jest znacznie wyższy, gdyż prolongowane pożyczki mimo, iż nie były w terminie prolongaty spłacone, nie wykazano jako zaległości.

Zaskarżonych pozycyi z roku 1886. znajduje się 22 ze sumą 1.657 zł. 82 ct., na co jednakże znaczniejszą już kwotę spłacono. Pomimo wolnego spłacania pożyczek i tak znacznych zaległości, w ciągu roku 1887. nie zaskarżono ani jednego dłużnika, a Dyrekcya spodziewała się, że drogę sądową zastąpi zwykłemi upomnieniami.

Ewidencya spraw egzekucyjnych jest tylko co do kosztów utrzymywaną, nie ma atoli dokładnego przeglądu, w jakiem stadyum znajdują się sprawy egzekucyjne.

Pożyczki ogółem mają być pewne, a pod względem ich dobroci zachodzić mogą wątpliwości tylko u niektórych pozycyi pochodzących z pierwszych lat.

Koszta administracyi rozchodowane, są ogółem bardzo skromne, a Dyrekcya pobiera remuneracyę dopiero z podziału czystego zysku.

Biura osobnego Towarzystwo dotychczas nie miało, a czynności bieżące załatwiano w aptéce, gdyż kasyerem Towarzystwa był aptékarz miejscowy p. Riedl.

Kontrolę ze strony Rady nadzorczej wykonywano niedostatecznie i bardzo rzadko; ingerencyę zaś prawie nieznaczną w urzędowaniu wykonywał kierujący dyrektor, z powodu, że zamieszkuje na wsi i nie może oddawać się często sprawom Towarzystwa osobiście. Przy przeprowadzonej lustracyi nie mógł być obecnym ani prezes Rady nadzorczéj, ani dyrektor Towarzystwa, z powodu przerwanéj zupełnie komunikacyi wskutek zasp śnieżnych. Zebranym innym członkom Rady nadzorczéj i komisyi kontrolującéj udzielono wszelkie wskazówki, jakie nadal przy reorganizacyi Towarzystwa należałoby zastósować dla osiągnięcia pomyślnych rezultatów.

Towarzystwo zaliczkowe w Dobromilu.

Majątek Towarzystwa z dnia 23. stycznia 1888.:

Stan bierny:

Udziały	20.032	zł. 37	ct.
Fundusz rezerwowy	1.601	„ 12	„
do przeniesienia .	21.633	zł. 49	ct.
z przeniesienia .	21.633	zł. 49	ct.
Wkładki oszczędności . .	30.240	„ 92	„
Odsetki	2.886	„ 83	„
Bank krajowy	799	„ 77	„
Prowizya z Banku krajowego .	33	„ 62	„
Zysk z r. 1886. . .	153	„ 33	„
razem .	55.747	zł. 96	ct.

Stan czynny:

Pożyczki	51.098	zł. 06	ct.
Koszta administracyi . .	1.230	„ 44	„
Zaliczki procesowe . . .	127	„ 66	„
Lokacye	3.291	„ 80	„
razem .	55.747	zł. 96	ct.

Członków liczy Towarzystwo 572.

Wpłaty na udziały pobierane bywają w wysokości 5% udzielanych pożyczek, następnie zaś po 25 ct. przy każdorazowéj spłacie rat pożyczkowych. Siedmnastu członków posiada pełne wpłacone udziały po 500 zł.

Dywidendę za rok 1886. wypłacono w wysokości 8%.

Stan udziałów podniósł się w ciągu roku ostatniego o kwotę 3.818 zł. 38 ct.

Fundusz rezerwowy powstaje z wpisowego, z odsetek lokacyi i z 10% czystego zysku, a wynosi obecnie 7·9 udziałów i 2·8% kapitału obrotowego. Tak w stosunku do kapitału obrotowego, jak też i w stosunku do udziałów fundusz ten jest za mały i dotychczas zwolna wzrasta, należałoby przeto dołożyć starań by fundusz ten zwiększyć, bądź podwyższeniem wpisowego od nowo przystępujących członków, bądź też znaczniejszą dotacyą z osiągniętego czystego zysku.

Fundusz rezerwowy ulokowany jest w obligacyach i w listach zastawnych Banku krajowego, lokacya atoli nie jest kasowo przeprowadzoną, a efekta wliczone są w gotówkę.

Zalecono Dyrekcyi przeprowadzić nabycie efektów przez księgę kasową i takowe uwidocznić w rachunku bilansu za r. 1887.

Wkładki oszczędności w sumie 30.240 zł. 92 ct., pochodzą od 107 stron w granicach od 2 zł. 01 ct. do 2.546 zł. 13 ct. Siedmnaście wkładek pochodzą od instytucyi publicznych.

Wkładki oszczędności wpływają obficie, a z powodu, że interes pożyczkowy powoli się rozwija, zmuszoną jest nieraz Dyrekcya odmówić przyjmowania wkładek dla uniknienia znaczniejszego napływu gotówki. Z tego też powodu wypłaca Towarzystwo od lokacyi większych, tudzież instytucyom procenta w wysokości 4 od sta, a tylko od drobniejszych lokacyi 5%.

Innych długów Towarzystwo obecnie nie posiada.

Stopa procentowa od pożyczek udzielanych członkom wynosi zwykle 8%; przy znaczniejszym jednakże napływie gotówki, udziela Towarzystwo pożyczki wekslowe za pobraniem 7%.

Odsetki ściągane bywają z góry za jeden kwartał. Zaległe odsetki nie bywają wprowadzane do bilansu.

Pożyczki w sumie 51.098 zł. 06 ct., składają się z 529 pozycyj w kwotach od 10—1.000 zł., a udzielane bywają na akta notaryalne, skrypta i weksle, wyjątkowo na zastaw (lombard efektów), do spłaty za trzy miesięcy. Następnie zaś za opłatą odsetków i umożeniem jednéj części kapitału, pożyczki bywają prolongowane w zasadzie do 2½ lat, w rzeczywistości zaś dłużéj. Skrypta dłużne sporządzane w prymitywnej formie, zalecono już przy poprzedniéj lustracyi zastąpić innymi, według wzoru ze Związku udzielonego, co też i tym razem powtórzono.

Dla uniknięcia podwójnéj opłaty stempli przy skryptach i aktach notaryalnych, należałoby zażądać podpisania tych dokumentów przez głównego dłużnika i poręczycieli, jako przez solidarnych współdłużników, bez osobnego oświadczenia ze strony ręczycieli, co pociąga za sobą potrzebę dalszéj opłaty stemplowéj.

Pożyczki uchwalane bywają na wspólnych posiedzeniach Rady nadzorczej i Dyrekcyi, które odbywają się każdéj niedzieli w godzinach przedpołudniowych. Bez ingerencyi Rady nadzorczéj udziela Dyrekcya tylko takim członkom pożyczki, którym takowa już poprzednio przez Radę nadzorczą przyznaną była i tylko do pierwotnéj wysokości.

Spłata pożyczek odbywa się dość prawidłowo, a szczególnie zaległości dawniejsze w roku ubiegłym ściągnięte zostały w znacznéj części. Wykazu zaległości nie sporządzono.

Zaskarżonych pozycyi jest 95 ze sumą 8.518 zł. 99 ct., z czego pewną znaczną część już ściągnięto. Egzekucye ogółem postępują powoli, i w tym kierunku rozwinąć by można trochę większą energię. Stosunek ze syndykiem uregulować by należało osobną umową, zobowiązującą syndyka do energiczniejszego przeprowadzenia powierzonych mu spraw i do regularnego peryodycznego przedkładania sprawozdania ze stanu wszystkich spraw egzekucyjnych. Natomiast zamiast honorowania pojedyńczo przedkładanych rachunków, przyznać można syndykowi nadwyżkę „przyznań sądowych", które za peryodycznem przedkładaniem rachunków, poparte uchwałami sądowemi wypłacane by były sumarycznie.

Co do każdoczesnego stanu pojedyńczych spraw egzekucyjnych i zaszłych zmian, należałoby w biurze Towarzystwa prowadzić dokładną ewidencyę, która jest potrzebną dla informacyi Rady nadzorczéj i komisyi kontrolującéj przy sposobności odbywania peryodycznéj kontroli i lustracyi, celem zyskania poglądu na ogólny stan interesów.

Udzielanie pożyczek odbywa się nadzwyczaj oględnie i ostrożnie, a podania pożyczkowe bardzo starannie są badane przez Dyrekcyę i Radę nadzorczą wspólnie. W tym względzie panuje może w Towarzystwie zbyt wielki konserwatyzm, to też mimo stosunkowo znacznych funduszów własnych, Towarzystwo powoli się rozwija i kapitał obrotowy jest nie wielki, w obec znacznego napływu wkładek oszczędności, posiłkując się nadto kredytem od instytucyi finansowych, możnaby w dziale pożyczkowym wprowadzić w obrót o wiele większy kapitał, a nie podlega wątpliwości, że w tak wielkim i zaludnionym powiecie jak dobromilski, mimo skrupulatnego postępowania Dyrekcyi i Rady nadzorczej, znajdzie się dostateczna ilość całkiem dobrych kompetentów o pożyczkę, zwłaszcza, jeżeliby stopa procentowa od pożyczek udzielanych obniżoną została, co z łatwością da się uskutecznić w Towarzystwie udzielającym do dziś dnia dywidendę w wysokości 8%, na co też uwagę zarządu już roku zeszłego zwrócono.

Koszta administracyi wynosiły 1.236 zł. 94 ct., są tedy umiarkowane.

Administracya biurowa w Towarzystwie zaliczkowem w Dobromilu jest bardzo ścisła i dokładna i znamionuje sumienność w wykonywaniu obowiązków przyjętych na siebie przez członków zarządu.

Podnieść także należy gorliwość członków Rady nadzorczej z prezesem swém na czele, który utrzymuje ciągłe relacye z Dyrekcyi i wszystkiemi sprawami Towarzystwa zajmuje się energicznie i z wielkiem zainteresowaniem.

Bilanse stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych za r. 1887.

23. Bołszowce. Kasa zaliczkowa „Nadzieja". *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 891·75, z rachunku udziałów 6·45; razem 898·20. Straty: z rachunku kosztów urządzenia i ruchomości 30·65, z rachunku kosztów administracyi i podatków 559 53, nadpłata zysku w r. 1887. 74·43, z rachunku różnic inwentarzy pożyczek 96·09, czysty zysk 137·50; razem 898 20. *b) Bilans.* Stan czynny: pożyczki 14.760·34, odsetki naprzód zapłacone 23·28, odsetki zaległe (zwłoki) 329·42, koszta ruchomości 275·85, zapas druków 102·47, zaliczki procesowe 191 54, lokacya 1.000.—, gotówka 465·95; razem 17.148·85. Stan bierny: udziały 4.557·25, wkładki na rachunek bieżący 7.085·—, długi zaciągnięte 4.200·—, odsetki naprzód pobrane 255·02, fundusz rezerwowy 914·08, czysty zysk 137·50; razem 17.148 85.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: *Władysław Terenkoczy.* Z I. Związkowej Drukarni we Lwowie, Hotel Żorża.